

Kampanj krävs mot luftföroreningar i Umeå

Redan idag finns effektiva åtgärder för renare luft och minskade bilköer – men makthavarna vägrar

Välkommen till informationsmöten om

- luftföroreningar och trafikproblem i Umeå
- beslutet att bygga ett nytt p-hus under Rådhusplanaden – kostnad 132 miljoner
- resultatet blir ännu fler bilar i centrum – bakom står alliansen köpmän & betongpartier
- åtgärder som snabbt skulle förbättra situationen - både för luft och trafik
- behovet av en lokal folkomröstning - för bättre miljö i Umeå

- Redan 1999 stod det klart att Umeå skulle få svårt att klara gränsen för utsläpp av den kvävedioxid som bidrar till växthuseffekten, berättar **Jan Hägglund**, Rättvisepartiet Socialisterna. Samtidigt finns en rad åtgärder som snabbt och radikalt skulle kunna förbättra luften i Umeå.

Men makthavarna har inte varit intresserade. I snart två årtionden har deras lösning varit att vänta på statliga pengar till stora trafiksystem – de s k ringleterna. Men pengarna har inte kommit. Under tiden har trafiksituationen och luften i Umeå stadigt försämrats. Nu hoppas makthavarna att bli privata pengar från Volvo ska finansiera ringleterna. Men även om pengar skulle komma blir inte lederna färdiga att tas i bruk förrän tidigast år 2011!

Nya trafiksystem löser dessutom långtifrån alla problem. Makthavarnas politik innebär ytterligare förlorade år – både för umebornas hälsa och för miljön. Detta är inte acceptabelt. Läget är så allvarligt att åtgärder måste sättas in - NU.

Effektiva åtgärder finns att tillgå. Men om dessa ska förverkligas krävs en kampanj som sätter tryck på makthavarna i Umeå. Du behövs i denna kampanj.

Välkommen till informationsmöten - vi börjar kl 19.00

* Grubbeskolan	Ons 17 okt
* Mariehems Ungdomsgård	Ons 17 okt
* Carlshöjdskolan	Tor 18 okt
* Tomtebo, kvarterslokalen vid pizzerian	Tor 18 okt
* Löftets gränd 34	Tis 23 okt

Rättvisepartiet Socialisterna vill peka på ett antal effektiva åtgärder som omedelbart kan vidtas för en bättre miljö:

1. Nej till P-hus under Rådhusplanaden: år 2006 fattades beslut om att bygga ett p-hus med 330 platser i

Fakta om Umeås dåliga luft

Problemen i Umeå handlar bland annat om utsläppen av kvävedioxid och förekomsten av partiklar.

Kvävedioxid: Under många år har utsläppen av kvävedioxid i Umeå överskridit miljö kvalitetsnormens gräns. Dygnsmedelvärdet får max överskridas 7 ggr per år - men ifjol överskreds det längs V:a Esplanaden hela 53 gånger. Kvävedioxid bidrar till växthuseffekten och antyder även förekomsten av för människan direkt farliga föroreningar.

Partiklar: dessa beräknas leda till att ca 5 000 människor i Sverige dör i förtid, varje år. Partiklarna skadar lungor samt orsakar hjärt- och kärlsjukdomar. Främst drabbas barn. Ifjol klarade Umeå miljö kvalitetsnormens gräns för partiklar i luften, men med ett nödropp. Forskare vid Karolinska Institutet vill att den idag tillåtna gränsen ska skärpas. Skulle forskarnas rekommendation bli verklighet kommer Umeå att passera den tillåtna gränsen även för partiklar!

Umeås absoluta centrum, under Rådhusplanaden! Mot bakgrund av behovet att minska utsläppen av kvävedioxid, och förekomsten av partiklar (se rutan ovan), var beslutet obegripligt. Det öppnade för ännu fler bilar i centrala Umeå. Men beslutet syftade till att ge köpmännen i centrum samma förutsättningar som på Strömpilen och OBS. Köpmännens intressen fick gå före miljöns.

Bygget av p-huset innebär även att Rådhusplanaden kommer att förvandlas till ett dike under 2 – 3 år. De partier som drev igenom beslutet var sossarna, moderaterna och ... vänsterpartiet! Kostnaden för detta projekt beräknas bli över 130 miljoner. För de som vill kämpa för miljön finns det bättre användning av pengarna. Några exempel:

2. Samordna varutransporterna: Lastbilarna står för 50 procent av utsläppen. Om butikerna samarbetade skulle behovet av lastbilar, liksom utsläppen, minska dramatiskt. En satsning på samordnad varudistribution i Uppsala visar att utsläppen av avgaser skulle kunna minska med uppåt 50 procent.

(forts nästa sida)

Försök i Linköping visar att samordnade transporter skulle kunna minska behovet av lastbilar (i Umeå) med upp till 300 – 350 per dygn! Detta kan jämföras med den totala effekten dels av norra länken (från Vännäsvägen till Kolbäcksleden), dels med ombyggnaden av Kolbäcksleden till E4. Dessa byggen beräknas tillsammans avlasta Västra Esplanaden med ca 350 – 400 lastbilar.

En samordning av varutransporterna har alltså nästan lika stor effekt som båda dessa byggen. Dessutom: samordnade transporter kostar ca 4 miljoner - vägprojekten kostar över en halv miljard. Samordningen kan köras igång imorgon - ingen vet när vägbyggena kommer igång. Samordnade varutransporter minskar även bilköerna.

3. Skrota extra miljöfarliga bilar: Bilar som är äldre än 1989 saknar ofta katalysatorrening. Umeå har en gammal bilpark och många extra miljöfarliga bilar. Om dessa försvann skulle utsläppen av kvävedioxid kunna minskas med upp till 20 % i centrala Umeå! Detta skulle kosta 15 miljoner om ägarna gavs 4 000 kr till skrotning - mycket billigt med tanke på den stora miljövinsten.

4. Satsning på miljövänligt bränsle: en övergång till miljövänligt bränsle innebär, vid sidan av utbyggd kollektivtrafik, en av de viktigaste framtidssatsningarna för en bättre miljö. I Piteå planeras för industriell tillverkning av biodiesel och det finns redan en demonstrationsanläggning för produktion av syntetisk diesel. Umeå har både skogshögskola, en fabrik för papper och ett reningsverk. Kommunen borde omedelbart ta initiativ till att produktion av miljövänligt bränsle startar även i Umeå. Det är viktigt att bli norrlands miljöhuvudstad än att lägga ned hundratals miljoner på att bli Europas kulturhuvudstad!

Ringlederna drabbar människor och miljö

Vi har ovan betonat de åtgärder som kommunen själv kan vidta. Men vi kräver också statliga pengar. För att i längden klara miljöproblemen krävs nämligen både lokala satsningar och nya trafiksystem. Frågan är bara vilka trafiksystem?

* **Nej till Kolbäcksleden som ny fyrfilig E4.** Denna ringled innebär att flytta trafik från V:a Esplanaden till Umeås mest befolkade stadsdelar. De som bor efter Kolbäcksleden kommer att drabbas av en rad negativa effekter: ökade utsläpp, buller samt sk barriäreffekter mellan olika stadsdelar. Vi vill inte utsätta de boende efter Kolbäcksleden för detta.

* **Bevara det unika landskapet nedanför Backens kyrka.** Den Västra ringleden har olika tänkbara dragningar. Huvudalternativet har länge varit en fyrfilig väg från dagens

E4 via en bro över umeälven. Vägen fortsätter sedan rakt in i det unika miljö- och kulturlandskapet nedströms Backens kyrka. Vi vill bevara detta unika landskap!

Nu diskuteras även ett annat alternativ för V:a Länken. Här dras vägen över älven på en 650 m lång bro som ligger längre uppströms. Vägen går sedan vidare oroväckande nära den bebyggelse på Umedalen som ligger längst västerut. Även detta alternativ innebär ett stort ingrepp i landskapsbilden. Den långa bron kommer nämligen att vila på 42 m höga pelare!

* Ja till centrumtunnel och Norra Länken.

En utredning av Vägverket visade att en E4-tunnel under V:a Esplanaden var den enda trafiklösning som skulle minska antalet fordon på själva Esplanaden! Alternativet med ringleder innebär en fortsatt ökning av trafiken på Esplanaden. Detta trots kostnader på uppåt 1,5 miljarder kr. Vi är för en centrumtunnel och bygget av den sk Norra Länken.

Växthuseffekten utgör ett av de största globala miljöhoten. Umeå är ett exempel på att köpmän och byggherrar kan styra utvecklingen så att utsläppen ökar. Detta understryker behovet av demokratisk socialism där produktionen planeras utifrån behoven hos människa och miljö.

Protester mot regeringen

Den 18 september demonstrerade nära 10 000 människor mot högeralliansens attacker på sjuka och arbetslösa. I Stockholm talade bl a representanter för gruvfacket i Kiruna och tunnelbaneförarna, författaren Maria-Pia Boethius, m fl. Bakom protesterna stod ett nätverk med över 50 organisationer. Även i Umeå, Luleå, Piteå, Västervik och Göteborg demonstrerades det. Nya protestdagar planeras.

Nya nedskärningar i Umeås äldreomsorg

- Samtidigt som regeringen attackerar sjuka och arbetslösa fortsätter nedskärningarna, bl a i Umeå, berättar **Ingrid Eriksson**. Inom äldreomsorgen ska sossarna, med stöd av alliansens partier, minska personalkostnaden med 25 miljoner - motsvarande 70 heltidstjänster!

Tar det aldrig slut? Detta är en berättigad fråga. År efter år fortsätter nedskärningarna. De äldre drabbas då kraven för att man ska få hemtjänst höjs. Nedskärningarna ökar pressen ytterligare, på personal och på anhöriga. Hälsan blir lidande. Diagnoser som stress och utmattningsdepressioner har ökat.

Rättvisepartiet Socialisterna har under många år organiserat kamp mot nedskärningarna, tillsammans med personal och anhöriga. Protester som demonstrationer, varningsstrejker mm, har pressat maktavarna och bromsat nedskärningarna. Detta är en orsak till att Umeå fortfarande har högre personaltäthet inom äldreomsorgen. Nu behövs nya protester.

Rättvisepartiet Socialisterna

Hemsida: www.socialisterna.org/umea

E-post: rattvisepartiet.umea@telia.com

Telefon: 090 - 19 47 34